

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/63/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015200919
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7015200919.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu Mgr. Viliama Pohančenika a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľky: E. Q., nar. XX.XX.XXXX, K., proti odporcovi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.07.2015 o invalidnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sd/45/2015-117 zo dňa 30.12.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sd/45/2015-117 zo dňa 30.12.2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 3Sd/45/2015-117 zo dňa 30.12.2015 potvrdil rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.07.2015 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporcu“), ktorým odporca podľa § 70, § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) navrhovateľke od 06.08.2015 odňal invalidný dôchodok s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Košice zo dňa 16.06.2015 nie je od tohto dňa invalidná, pretože nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40%.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že pred vydaním napadnutého rozhodnutia odporcu zdravotný stav navrhovateľky posúdila posudková lekárka Sociálnej poisťovne, pobočky Košice dňa 16.06.2015 aj v prítomnosti navrhovateľky na základe ňou predložených odborných lekárskeho nálezov z psychiatrického, psychologického, ortopedického, rehabilitačného a neurologického vyšetrenia. V závere odborného posudku uviedla, že po dobu jedného roka od apríla 2014 do apríla 2015 bola bez psychiatrickej kontroly, bez liečby. V apríli 2015 bola vyšetrená psychiatrom pre epizódu stredne ťažkej depresie, bola vyšetrená aj psychológom. V priebehu roku 2015 bola preliečená pre dorzalgiu a cervikobrachiálny syndróm vľavo, realizované MRI krčnej chrbtice bez výrazného nálezu poškodenia

platníčiek, prítomné ľahké vykľutie v úrovni C5-6. Zdravotný stav navrhovateľky vykazuje zlepšenie od posledného posúdenia, psychiatrické ochorenie recidivujúca depresívna porucha s terajšou stredne ťažkou epizódou bez ročnej psychiatrickej liečby a kontroly je v remisii. Preliečený cervikobrachiálny syndróm a dorzalgia. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú choroby podporného a pohybového aparátu s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly XV, oddiel E, položky 3, písmeno b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. v rozsahu 20%. Na základe tohto záveru posudková lekárka uviedla, že k opravnému prostriedku navrhovateľka doložila staré nálezy, ktoré už boli zhodnotené, ako aj nové nálezy z rehabilitačného a psychiatrického vyšetrenia, z ktorých nezistila také nové skutočnosti, ktoré by viedli k zmene posudku zo dňa 16.06.2015. K zhodnému záveru dospel aj posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach dňa 26.11.2015, ktorý posúdil zdravotný stav navrhovateľky v jej prítomnosti. Námietke navrhovateľky, aby jej zdravotný stav posudkoví lekári posúdili celkovo, teda na základe všetkých ňou predložených odborných lekárskeho nálezov, bolo vyhovené, pretože jej zdravotný stav po podaní opravného prostriedku opätovne posúdil posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočky Košice dňa 22.09.2015, ktorý posúdil aj novo doložené odborné lekárske nálezy, ako aj posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach dňa 26.11.2015 v prítomnosti navrhovateľky. Námietku navrhovateľky, že jej zdravotný stav na účely invalidity nebol posúdený komplexne, krajský súd považoval za nedôvodnú, lebo z predložených odborných lekárskeho posudkov nevyplýva dôvod na to, aby posudkoví lekári zmenili diagnostický záver toho ktorého ochorenia u navrhovateľky oproti diagnostickému záveru, ktorý vyplýva z predložených odborných lekárskeho nálezov. Predložené odborné lekárske nálezy aj s popisom jednotlivých ochorení navrhovateľka predložila sama, teda jej zdravotný stav posudkoví lekári posudzovali na základe objektívnych predložených aktuálnych odborných lekárskeho nálezov a nie na základe subjektívnych pocitov navrhovateľky tak, ako to uvádza aj v opravnom prostriedku. Krajský súd predložené odborné lekárske posudky posudkových lekárov o zdravotnom stave a miere poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť považoval za úplné, objektívne a presvedčivo zdôvodňujúce záver, že jej rozhodujúcim zdravotným postihnutím už nie je recidivujúca depresívna porucha, pretože na základe aktuálnych aj kontrolných psychiatrických a psychologických vyšetrení toto zdravotné postihnutie vykazuje zlepšenie, recidivujúca depresívna porucha s terajšou stredne ťažkou epizódou je bez ročnej psychiatrickej liečby a kontroly a je v remisii. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky sú choroby podporného a pohybového aparátu s 20%-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, čo nespôsobuje vznik invalidity, lebo nespĺňa mieru poklesu stanovenú v § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním navrhujúc, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a priznal jej plnú invaliditu. Nesúhlasila s týmto rozsudkom, pretože krajský súd podľa nej okrem iného dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Trvala na svojej žiadosti o invalidný dôchodok. Zdravotné problémy, ktorými trpí, si nezavinila sama. Sú dôsledkom dvoch úrazov, emocionálnej traumy z ohrozenia zdravia a života mladšej dcéry onkologickým ochorením a tiež dôsledkom trvalej traumy z fyzického napadnutia revízorom MHD. Záver posudkovej komisie pobočky Sociálnej poisťovne Košice nebol v súlade s lekárskeho správami a nálezmi, ktoré jednoznačne potvrdzujú jej diagnózy, pre ktoré je od roku 2006 nepretržite práceneschopná. Podľa ošetrojúcich lekárov dodnes nie je schopná pracovať fyzicky ani duševne. V lekárskeho posudku o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia zo dňa 01.03.2013 je v kolónke Zdôvodnenie jasne uvedené, že bola v tej dobe v ťažkej emocionálnej traume s trvalými následkami. V niektorých lekárskeho správach sa uvádza aj prechodné zlepšenie jej zdravotného stavu, ale tieto závery lekárov súvisia s porovnaním, v akom psychickom a fyzickom stave sa navrhovateľka ocitla bezprostredne po inzultácii revízorom MHD Košice dňa 27.03.2011. Zlepšenie nastalo aj od vtedy, ako sa nepretržite lieči rešpektujúc pokyny lekárov a svojmu zdravotnému stavu prispôsobuje aj každodenný život, ale aj napriek tomu sa jej zdravotný stav neupravil natoľko, aby jej ošetrojúci lekár mohol zrušiť práceneschopnosť. Odporca nevzal do úvahy ani stanoviská špecialistov: psychológa, psychiatra, reumatológa, neurológa a ortopéda. Samo o sebe každé jedno zdravotné postihnutie navrhovateľky by možno nebolo dôvodom pre priznanie invalidity, ale kumulovane u nej spôsobuje neschopnosť pracovať. Navrhovateľka od roku 2006 verila, že sa jej zdravotný stav upraví natoľko, že bude schopná nastúpiť do práce a tejto nádeje sa vzdala až v roku 2015. Fyzickú prácu jej oslabený organizmus nevláda a

psychicky nie je schopná udržiavať pozornosť pri jednej téme. Nie je schopná koncentrovať sa a riešiť bežné životné situácie bez neprimeraného stresu a paniky a nie ešte pracovné záťaž. Ďalej namietala, že posudkový lekár sa ani nedostal k faktu, že jej organizmus je slabý a chúlостivý a pri všetkých zdravotných problémoch jej lekár ani nemôže nasadiť bežnú liečbu. Navrhovateľka má obavu u svojho odborného lekára hovoriť o tom, že ju prepádajú samovražedné myšlienky a s týmito čiernymi chvíľami bojuje sama. Nemôže to povedať psychiatricky najmä preto, lebo sa v minulosti preukázalo, že tradičnú liečbu u nej nie je možné nasadiť vzhľadom na neschopnosť organizmu pozitívne reagovať na klasickú liečbu aj pri znížení dávok liečiv na minimum. Navrhovateľka konzultovala zamietnutie jej žiadosti o invalidný dôchodok s praktickou lekárkou a so všetkými špecialistami, u ktorých sa lieči a títo jednomyselne konštatovali, že z ich pohľadu má nárok na invaliditu.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedla navrhovateľka v odvolaní, nepovažoval za opodstatnené. Na posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní. Pokiaľ navrhovateľka žiadala v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporca poukázal na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný na podporu svojich tvrdení navrhnuť dôkazy. Pochybnosti navrhovateľky o nesprávnom posúdení jej zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané jej subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Nakoľko navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by sa jej zdravotný stav zhoršil v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nevznikol jej nárok na invalidný dôchodok.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a konštatuje správnosť jeho dôvodov. Na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Kľúčovou otázkou vo veci bolo posúdenie, či navrhovateľka prestala spĺňať podmienku na vznik, resp. trvanie nároku na invalidný dôchodok, ktorou je podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. trvanie invalidity podľa § 71 ods. 1 tohto zákona.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§70 ods. 2 a 5 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Zásadnou okolnosťou pre rozhodnutie odporcu o odňatí invalidného dôchodku je zmena rozhodujúcich skutočností, t.j. zmena zdravotného stavu navrhovateľky od doby priznania invalidného dôchodku v roku 2010 spočívajúca v jeho zlepšení. Z posudkovej dokumentácie vyplýva, že navrhovateľka bola uznaná invalidnou rozhodnutím odporcu č. XXX XXX XXXX zo dňa 21.12.2010 od 06.10.2010 pre 45%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre rozhodujúce zdravotné postihnutie - recidivujúcu depresívnu poruchu podľa kapitoly V, položky 3, písmeno a) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z..

Na základe žiadosti navrhovateľky zo dňa 22.04.2015 o zvýšenie sumy invalidného dôchodku jej bol po posúdení jej zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice dňa 16.06.2015 napadnutým rozhodnutím odporcu odňatý invalidný dôchodok z dôvodu, že posudkový lekár dospel k záveru, že „... zdravotný stav vykazuje zlepšenie od posledného posúdenia, psychiatrické ochorenie recidivujúca depresívna porucha s terajšou stredne ťažkou epizódou bez ročnej psychiatrickej liečby a kontroly, v remisii.“

Zdravotný stav navrhovateľky bol v súdnom konaní posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice dňa 22.09.2015, ako aj posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach dňa 26.11.2015. Posudkoví lekári zhodne dospeli k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľky sú podľa doložených lekárskeho nálezov choroby podporného a pohybového aparátu podľa kapitoly XV, oddiel E, položky 3, písmeno b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. Tomuto rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu v prípade navrhovateľky určili 20%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Pri odňatí invalidity je podstatný zdravotný stav v čase predchádzajúcim posudzovaniu, teda, či došlo k zlepšeniu zdravotného stavu, resp. či trvá pôvodne zistený zdravotný stav a v jeho dôsledku určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Nie je podstatné, aký je subjektívny pocit navrhovateľky ani či narušenie zdravotného stavu môže v budúcnosti viesť k ďalšiemu zhoršovaniu. Je potrebné zdôrazniť, že pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia odporcu je podstatný skutkový stav ku dňu vydania tohto rozhodnutia, t. j. ku dňu 06.07.2015 (§ 250i ods. 1 O.s.p.). Neskoršie nálezy odborných lekárskeho vyšetrení preto súd nemôže zohľadňovať - z tohto dôvodu nie je možné v preskúmanom konaní prihliadať na správy z novembra 2015, ktoré by mohli mať význam pri posudzovaní invalidity len v konaní o novej žiadosti o invalidný dôchodok. Na tomto závere nič nemení okolnosť, že krajský súd sa zaoberal aj týmito neskoršími nálezmi. Podľa názoru odvolacieho súdu sa posudkoví lekári v posudkoch zo dňa 16.06.2015, 22.09.2015 a 26.11.2015 dostatočne zaoberali zdravotným stavom navrhovateľky, ich posudky považoval za úplné, objektívne a presvedčivo odôvodňujúce zlepšenie zdravotného stavu v súlade s § 71 a prílohou č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z., bez vnútorných rozporov a bez rozporov s objektívnymi nálezmi odborných lekárskeho vyšetrení.

Navrhovateľka zlepšenie svojho rozhodujúceho zdravotného postihnutia, na základe ktorého bola uznaná invalidnou, nespochybnila žiadnym konkrétnym argumentom. Posudkoví lekári sociálneho poistenia sa zaoberali predloženými lekárskeho správami odborných lekárov so záverom, že tieto ochorenia v čase posudzovania nezdôvodňujú zvýšenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú za rozhodujúce zdravotné postihnutie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie odporcu za zákonné a preto rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250i ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka nebola v tomto konaní úspešná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.